

Izhaja 1. dné
v mesecu in
veljá za vse
leto 2 gl. 40 k.
za pol leta
1 gl. 20 kr.
Po pošti: za
vse leto 2 gl.
60 kr., za pol
leta 1 gl. 30kr.

VERTEC.

Naročnina
naj se naprej
plačuje in
pošilja ured-
ništvu v šent-
peterskem
predmestji
hiš. št. 15 v
Ljubljani.
(Laibach).

Časopis s podobami za slovensko mladost.

Štev. 6.

V Ljubljani 1. junija 1872.

Leto II.

Pri potoku.

Pri majhnem potoku
Mlad deček je bil,
Cvetlice je tergal
In venčike vil.

„Kak valčki nesejo
Cvetlice sabó;
Neusmiljeno tlačí
Je voda na dnò.“

„Tak moja tud leta
Že v večnost beže,
In časi mladostni
Mi kmalu vtóné.

Ko venček izplete,
Ga verže v vodó;
Glavico pobesi
In vzdihne takó:

„Cvetlica zdaj vtone
A valček zbeží,
Za revico ubogo
Se mar mu nič ni.“

„Kaj meni zdaj radost,
Kaj meni pomlád,
Kaj meni cvetlice,
Ko več ne bom mlad!“

F. Šetina.

Zaupaj v Bogá in on ti bode pomagal.

(Konec.)

Bilo je nekega jesenskega jutra, ko pride Rozika po navadi v cerkev. Klopi v cerkvi so bile precej prazne, in Rozika se vsede koj v sprednjo klop. Tukaj vidi mlado, komaj kakih osem let staro, in slabo oblečeno deklico s torbico na roki, ki je prav spodbudljivo molila med celo sv. mašo. Roziki se deklica zeló smili. Vidši, da se od mraza trese, stopi k njej, ter jo spomni, da naj gre domu, ker bi se znala prehladiti in zboleti. Toda deklica jej jokaje odverne: „Kam hočem domu? Jaz nimam niti stanovanja niti staršev. Učili so me rajnka mati, Bog jim daj nebesa, da naj v vsakej potrebi iščem pomoči pri našem Zveličarji in zato ga tudi prosim, da bi se me usmilil v tej nadlogi.“

Miloserčna Rozika jo vpraša, ali bi ne hotla ž njo iti, in ker jej mala sirota prikima, prime jo in pelje za rokó k svojej materi. — Mati se začudijo odkod pride ta ubožni otrok, ter vprašajo ubogo siroto od kdaj nima staršev, in kje je domá. Pa na vsa njihova vprašanja jim odgovori uboga deklica tako-le: „Moja rajnka mati so mi večkrat pripovedovali, da so bili zeló bogati in srečni; pa prihrula je huda vojska v tisto deželo, kjer so stanovali. Pobrali so jim vojaki vse, kar so imeli; tudi mojega očeta so vjeli in Bog vé, kam odpeljali. Mati so s pomočjo zvestega služabnika z menoj

pobegnili v tujo deželo, kjer ni bilo strašne vojske. Tukaj nas je redil zvesti sluga s svojim zaslužkom. Pa kmalu je revež umerl. Ker nisve imele z materjo s čim živeti, sklenejo naposled mati potovati v daljno mesto k nekemu bližnjemu zlahtniku. Več dni sve hodile čez gore in doline brez počitka; nazadnje pa mati opešajo in zbolé. Neka kmetica blizo mesta je naju milostivo sprejela in je mojej bolnej materi prav ljubeznjivo stregla. Toda vsled prestanega terpljenja in dolgega potovanja mi mati umerjejo ter me pusté samo na svetu. Kmetica me je imela še nekaj dni pri sebi; ko sem se pa po materi nekoliko utolažila mi pravi: „Ljuba Malica! dasiravno bi te jaz zeló rada imela pri sebi, vendar ne morem, ker, kakor veš, sem sama uboga in s teboj vred dostikrat lakoto terpim. Spremila te bom v bližnje mesto, tam pojdi v cerkev in prosí nebeškega Očeta, ki je najboljši oče zapuščenih sirot, da se tudi tebe usmili. V mestu so bogati in dobri ljudje, ki ti bodo lahko pomagali.“ To rekši mi zloží v torbico ta-le pisma, katere so jej rajnka mati izročili, podá mi kos kruha in me spremi do mestnih vrat, kjer me še zadnjikrat poljubi. in se potem naglo poslovi od mene uboge in zapuščene sirote.“

Vse te besede uboge deklice so Roziki globoko v serce segle, oberne se k materi in pravi: „Glejte, ljuba mati, kako Bog za nas skerbi! Že davno sem mislila, kako in kje bi si dobila kako pomagavko, katero bi po svojej volji izurila. Tukaj nam jo je Bog sam poslal. Oj ljuba mati! obderžite jo pri sebi; Bog nama bode obilo povernil, kar jej bove dobrega storile.“ Mati spoznavši čudno previdnost božjo z veseljem privolijo v njeno prošnjo.

Iz pisem, ki jih je imela Malica pri sebi, je bilo razvidno, da je bila hči bogatega grajščaka iz Francoskega, katerega so puntarji vjeli. Dasiravno še jako mlada, bila je Malica vendar pobožna in sploh prav lepo vzrejena. Vsakega dela se je ročno poprijela in s svojo marljivostjo si je tudi ljubezen svojih dobrotnic kmalu pridobila. Bog pa je tudi njeni dobrotnici za nju ljubezen obilo odškodoval. Z vsakim dnevom ste si več dela pridobile, in Rozika si je še več šivilj privzeti morala.

Pri vsem tem pa ste blagi dobrotnici ubogo Malico prav po kerščanski vzrejevale. Ko je bila Malica deset let stara, bila je v vseh ženskih delih popolnoma izurjena in Rozika jej je vsako delo lahko brez skerbi zaupala. Zarad njenega lepega in priljudnega obnašanja je Rozika najraje le po njej obleko svojim naročnikom pošiljala.

Nekega jutra jej izroči Rozika novo obleko, katero bi bila imela nesti bogatej gospej v bližnjo gostilnico. Malica izročeno obleko lepo poravna in dene v pletenico ter gre svojo pot. Primeri se pa, da jo blizo gostilnice sreča nek hudoben deček, ter jo tako sune, da jej pletenica pade iz rok in lepa nova obleka iz nje. Vsa prestrašena stoji uboga Malica zraven pletenice ter jokaje gleda lepo praznje oblačilo v blatu, ne vedé, kaj bi začela. Toda Bog vse prav oberne. Videl je to nesrečo tuji gospod, ki je stal pred gostilnico. Uboga deklica se mu zeló smili, pristopi k njej, pobere jej pletenico, vzame mošnjo z denarji, katero verže v pletenico rekoč: „Te nesreče nisi ti kriva, ljuba deklica! Le pojdi z obleko domu in reci svojej materi, da jim

jaz s tem denarjem škodo povrnem, katera se je obleki brez tvoje krivde zgodila, kajti ti si v tej zadevi popolnoma nedolžna. — Malica se je hotla neznanemu gospodu zahvaliti, pa v tem hipu se njen blagi dobrotnik zgubi izpred njenih oči.

Ko Malica domu pride, pové Roziki vse, kaj se jej je med potoma pripetilo in jej podá mošnjo z denarji, katero jej je tuji gospod za odškodnino podaril. Rozika pogleda v mošnjo in najde v njej dvajset zlatov. Z velikim začudenjem se oberne k materi in reče: „Glejte, ljuba mati, koliko denarjev! Gotovo se je tujec zmotil. Tega ne smemo nikakor obderžati. Sama hočem iti k njemu in mu denarje nazaj dati.“

Tudi mati so bili te misli.

Rozika najde tujega gospoda v gostilnici. Ponižno in prijazno se mu približa in pravi: „Dragi gospod! prišla sem da se vam zahvalim za blagi dar, ki ste ga ravno poprej dali ubogej Malici kot odškodnino za nesrečo, ki se jej je na cesti primerila. Ne zamerite mi pa, da vas moram opomniti, da ste se v vašej dobrotnosti gotovo zmotili. Poslali ste namreč v tistej mošnji dvajset cekinov.“

„Res je, da sem se v svojem dejanji nekoliko prehitel,“ reče tuji gospod; „mi bogatini mislimo, da smo že vse storili, če kakemu revežu nekoliko novcev podelimo ter se še večkrat ne poprašamo, komu in kaj smo dobrega storili? Zvedel sem še le, ko je bila deklica odšla, da sem jej še vse premalo dal v primeri vašega blagega dejanja proti njej. Ne zamerite mi tedaj, če vas vprašam od kod imate to mlado in zalo deklico? Pred sedmimi leti je meni nemila osoda odtergala mojo soprugo s petletno hčerko, kateri je bilo tudi Malica imé. Iščem ju že cela tri leta po širokem svetu, in marsikaj sem že storil, da bi ju našel, pa dozdej je bilo zastonj vse moje popraševanje. Ravno ta vaša Malica je mojej hčerki zeló zeló podobna, in to še takó, da sem na prvi pogled že mislil, da je moja preljubeznjiva hčerka, katere zastonj iščem iz enega kraja do drugega. Prosim vas tedaj, povejte mi, kje ste dobili to zalo deklico?“

Rozika mu na to vprašanje ob kratkem razloži vse, kako je ubogo in zapuščeno Malico našla v cerkvi, in da je uboga deklica, kakor se iz njenih pisem lahko razvidi, katere je prinesla seboj v majhnej torbici, hči bogatih staršev tam nekje na Francoskem. Naposled pa še pristavi, da čeravno iz serca želi, da bi Malica zopet dobila svoje ljube starše, vendar bi jej zeló težko djalo ločiti se od tako zale in pobožne deklice.

„Dovolíte mi draga prijateljica, da grem jaz nesrečni oče, kateremu ste nekoliko upanja dali, z vami in pregledam pisma, katera je deklica, kakor ste mi ravno povedali, seboj prinesla,“ reče neznani tuji gospod.

Postrežljiva Rozika rada v to privoli; pelje gospoda na svoj dom ter mu pokaže omenjena pisma.

Kdo more povedati, kako veselje in radost prešine tujega gospoda, ko iz prebranih pisem spozna, da je ravno ta Malica njegova ljuba hčerka! „Malica, moja ljubeznjiva hčerka!“ vzklikne presrečni oče. „O Bog, kako hvaležen sem ti, da si mi zopet nazaj dal preljubo mojo hčerko, katero

sem že davnej mislil zgubljeno.“ Tako in enako kliče srečni oče, ter objema in pritiska svojo ljubo Malico na svoje serce. Rozika in njena mati ste od daleč stale in ginjenega serca gledale ta nenadni prizor veselega snidenja po dolgej ločitvi.

Čez nekaj časa potem začne tuji gospod tako-le pripovedovati: „Pred sedmimi leti, bilo je ob času černe vojske na Francoskem, sem bil tudi jaz tako nesrečen, da so me puntarji napadli v mojej grajščini in me oropali vsega mojega imetja ter me vjetnika tirali v Pariz, glavno mesto francoske dežele. Pa Bog je drugače sklenil, kakor so mislili moji sovražniki. S pomočjo usmiljenega stražnika sem v nekej temnej noči ušel in pobegnil na Angležko. Tam sem bil celi dve leti. Ko se je pa v mojej domovini zopet vse pomirilo, vernil sem se bil zopet nazaj in si poiskal svojemu stanu primerno službo, kjer sem s pomočjo božjo svojo grajščino in vsa svoja posestva zopet nazaj dobil. Od te dōbe sem začel po svojih ljubih popraševati. Pošiljal sem cela tri leta zveste iskalce po daljnih in bližnjih krajih, ter jim obljubil verhi plačila še veliko darilo, ako mi je dobé in žive pripeljejo v moje naročje. Ko pa sem videl, da je vse njih iskanje zastonj, izročil sem svojo grajščino zvestim rokam, ter sem se sam podal v te kraje iskat svojih preljubih. Po božjej previdnosti sem med potjo zvedel, da je v tem mestu podoba matere božje, h katerej se pobožni vseh krajev zatekajo in v svojih potrebah pri njej pomoči iščejo. Šel sem tedaj z množico pobožnih romarjev, ki so v ta kraj potovali. Tri dni sem zaporedoma hodil v cerkev in sem za svoje preljube molil; in glejte! — Marija je mojo prošnjo uslišala!“

„Draga prijateljica! vi ste rekli, da bi vam težko bilo se od moje Malice ločiti. Vi ste se uboge sirote usmilili in jo rešili iz največje njene nadloge, ter ste kakor dobra mati za njo skerbeli. Vsega tega vam ne morem poverniti. Da vam pa vašo ljubezen vsaj nekoliko povernem, prosim vas, da greste s svojo dobro materjo na moj dom, kjer bote Malici, katero že zdaj svojega otroka imenujete, tudi zanaprej ljubeznjiva mati.“

Ko je tuji grajščak natanko zvedel tudi za kraj, kjer je njegova blaga in ljubeznjiva supruga umerla, in jej na gomilo postavil drag spominek, vzel je potem Roziko, njeno mater in tudi tisto kmetico, ki je njegovej rajnkej gospej v bolezni stregla, k sebi v grajščino, kjer so vsi skupaj prav srečno in zadovoljno živeli in še veliko veselih dni užili.

Kdor starše spoštuje je lepo imá;
Že tukaj na svetu Bog srečo mu dá.

P. Gros.

Prebrisani Polde.

Kdor je že v kakem večjem mestu bil, gotovo je videl rokodelske fantiče neporedno po ulicah skakati; nekateri nosijo v rokah narejene nove čevlje, ti bojo sčasoma gotovo čevljarji, drugemu zopet visijo čez roko nove hlače ali nova suknja, tak bo pa danes ali jutri krojač; kdor ključe po ulici